V. In Concilio Nannetenſi, c. 11. [c. an. 890. *in Gallia.*]

Qui ordinandi ſunt, feriâ quartâ ad examinationem conveniant.

QUando [k] Epiſcopus Ordinationes facere diſponit, omnes, qui ad ſacrum miniſterium accedere volunt, feriâ quartâ ante ipſam Ordinationem evocandi ſunt ad civitatem, unà cum Archipresbyteris [l], qui eos repræſentare debent: & tunc Epiſcopus à latere ſuo eligere debet Sacerdotes, & alios prudentes viros gnaros Divinæ legis, & exercitatos in Eccleſiaſticis ſanctionibus: qui ordinandorum vitam, genus, patriam, ætatem, inſtitutionem, locum ubi educati ſunt, ſi ſint benè literati, ſi inſtructi in Lege Domini, diligenter inveſtigent; ante omnia, ſi fidem Catholicam firmiter teneant, & verbis ſimplicibus aſſerere queant. §. 1. Ipſi autem, quibus hoc committitur, cavere debent, ne aut favoris gratiâ, aut cujuſcumque muneris cupiditate illecti à vero devient, ut indignum, & minùs idoneum ad ſacros gradus ſuſcipiendos, Epiſcopi manibus applicent. Quod ſi fecerint, & ille, qui indignè acceſſit, ab altari removebitur; & illi, qui donum Sancti Spiritûs vendere conati ſunt, coram Deo jam condemnati Eccleſiaſtica dignitate carebunt. §. 2. Igitur per tres continuos dies diligenter examinentur: & ſic ſabbato, qui probati inventi ſunt, Epiſcopo repræſententur.

[k] Burch. *l.* 2. c. 1. Ivo, *p.* 6. c. 21. Polyc. *l.* 3. *tit.* 29.
[l] *al.* Presbyteris.

GRATIAN. Alias autem, ſine clericorum videlicet Concilio, & populi teſtimonio nullum Epiſcopus ordinare præſumat. Unde legitur

VI. In Concilio Carthaginenſi IV. *c.* 22. [an. 398. *in Africa.*]

Sine Clericorum ſuorum Concilio Epiſcopus Clericos non ordinet.

EPiſcopus ſine Concilio [m] Clericorum ſuorum Clericos non ordinet, ita ut civium conniventiam, [n] & teſtimonium quærat.

[m] *al.* conſilio.
[n] Aſſenſum, & conniventiam. *orig.*

GRATIAN. 3. *Pars.* Quæritur, quid fieri debeat de his, qui ſine examinatione provecti ſunt. De his ita legitur

VII. In Concilio Martini Papæ [o]. [c. an. 572. *in Hiſpania.*]

[o] Apud Martinum Bracarenſem *c.* 24.

De iis, qui ſine examinatione ordinantur, & poſteà peccata ſua confitentur.

SI quis Presbyter [p], aut Diaconus ſine aliqua examinatione ordinati ſunt, aut certè, cùm diſcuterentur criminoſa peccata ſua confeſſi ſunt α, aut poſt Ordinationem ab aliis detecti ſunt, abjiciantur ex Clero. §. 1. Similiter verò & de univerſo ordine Clericorum ſervetur: nam hoc ſibi, quod irreprehenſibile eſt, Sancta Catholica defendit Eccleſia.

[p] Facit ad hoc c. *Epiſt.* 5. *Zachariæ ad Bonifacium Epiſcopum.* & XV. *q.* 8. *Si quis Presbyter.* Anſel. *l.* 8. *c.* 13.

¶ Corr. Rom. α *Confeſſi ſunt.* In originali eſt, *confeſſi non ſunt, & poſt ordinationem, &c.* Verùm in Concilio Nicæno, *c.* 9. unde hoc caput videtur ſumptum, habetur ſine negatione, quemadmodum hic: & infrà *diſt.* 81. *c. ſi qui ſine.*

DE ECCLESIASTICORUM OFFICIIS.

DISTINCTIO XXV.

GRATIAN. 1. *Pars.* QUòd nullus ſine examinatione ordinandus ſit, breviter demonſtratum eſt. Quid autem ad Epiſcopum, quid ad unumquemque inferiorem pertineat, ſcribit, ita dicens

I. Iſidorus Hispalenſis Epiſcopus in Epiſtola ad Ludifredum [a]. [1] [c. an. 633. *in Hiſpania.*]

[a] *al.* Lantfredum.

Quod Epiſcopi, & ceterorum ſit Officium in Eccleſia.

PErlectis [b] ſanctitatis tuæ literis graviſus ſum, quòd optatam ſalutem tuam earum relatu cognovi. De his autem, quæ in ſequentibus inſinuare eloquii tui ſermo ſtuduit, gratias ago Deo, quòd ſolicitudinem officii Paſtoralis impendis, qualiterque Eccleſiaſtica Officia ordinentur, perquiris: & licèt omnia prudentiæ tuæ ſint cognita; tamen, quia affectu fraterno me conſulis, ex parte, quâ valeo, expediam: & de omnibus Eccleſiæ gradibus, quid ad quemque pertineat, eloquar. §. 1. Ad Oſtiarium namque pertinent claves Eccleſiæ, ut claudat, & aperiat templum Dei, & omnia, quæ ſunt intùs, extràque cuſtodiat: fideles recipiat; excommunicatos, & infideles excipiat [c].
§. 2. Ad Exorciſtam pertinet exorciſmos memoriter retinere, manùſque ſuper energumenos, & catechumenos in exorcizando imponere. §. 3. Ad Acolythum pertinet præparatio luminariorum in Sacrario: ipſe cereum portat: ipſe ſuggeſta [d] pro Euchariſtia, calices Subdiaconis præparat. §. 4. Ad Pſalmiſtam pertinet officium canendi, dicere benedictiones, laudes [e], ſacrificium, reſponſoria, & quidquid pertinet ad canendi peritiam. §. 5. Ad Lectorem pertinet lectiones pronuntiare, & ea, quæ Prophetæ vaticinarunt, populis prædicare. §. 6. Ad Subdiaconum pertinet calicem, & patenam ad altare Chriſti deferre, & Levitis tradere, eiſque miniſtrare; urceolum quoque, & aquam, manile [f], & manutergium tenere; Epiſcopóque, & Presbytero, & Levitis pro lavandis ante altare manibus aquam præbere. §. 7. Ad Diaconum pertinet aſſiſtere Sacerdotibus, & miniſtrare in omnibus, quæ aguntur in Sacramentis Chriſti; in Baptiſmo ſcilicet, in Chriſmate, & patena, & calice: oblationes quoque inferre, & diſponere in altario: componere etiam menſam Domini, atque veſtire, crucem ferre, & prædicare Evangelium, & Apoſtolum. Nam ſicut Lectoribus vetus Teſtamentum, ita Diaconis novum prædicare præceptum eſt: ad ipſum quoque pertinet officium precum, & recitatio nominum: ipſe præmonet aures haberi ad Deum: ipſe hortatur clamare α: ipſe donat pacem, & ipſe annuntiat. §. 8. Ad Presbyterum pertinet Sacramentum [g] corporis & ſanguinis Domini in altario Dei conficere, orationes dicere, & benedicere dona Dei. §. 9. Ad Epiſcopum pertinet Baſilicarum conſecratio, unctio altaris, & confectio chriſmatis. Ipſe prædicta officia, & ordines Eccleſiaſticos diſtribuit: ipſe ſacras Virgines benedicit: & dum præceſſit unuſquiſque in ſingulis, ipſe tamen eſt præordinator in cunctis.
§. 10. Hi ſunt Ordines, & miniſteria Clericorum; quæ tamen autoritate Pontificali in Archidiaconi cura, & Primicerii, ac Theſaurarii ſolicitudine dividuntur. §. 11. Archidiaconus enim imperat Subdiaconis, & Levitis: ad quem iſta miniſteria pertinent, ordinatio veſtiendi altaris à Levitis, cura incenſi, & ſacrificii neceſſaria ſolicitudo; quis Levitarum Apoſtolum, & Evangelium legat, quis preces dicat, ſeu reſponſoria [h] in dominicis diebus, aut ſolennitatibus [i] decantet. Solicitudo quoque parochiarum [k] β, & ordinatio, & jurgia ad ejus pertinent curam: pro reparandis diœceſanis Baſilicis ipſe ſuggerit ſacerdoti: ipſe inquirit parochias [l] cum juſſione Epiſcopi, & ornamenta, vel res Baſilicarum parochiarum [m]; geſta libertatum [n] Eccleſiaſticarum Epiſcopo idem refert: collectam pecuniam de communione ipſe accipit, & Epiſcopo defert, & Clericis proprias partes idem diſtribuit. Ab Archidiacono nuntiantur Epiſcopo exceſſus Diaconorum: ipſe denuntiat Sacerdoti in Sacrario jejuniorum dies, atque ſolennitatum, & ab ipſo publicè in Eccleſia prædicatur γ: quando verò Archidiaconus abſens eſt, vicem ejus Diaconus ſequens adimplet. §. 12. Archipresbyter δ verò ſe eſſe ſub Archidiacono, ejúſque præceptis, ſicut Epiſcopi ſui, ſciat obedire: & (quod ſpecialiter ad ejus miniſterium pertinet) ſupra omnes Presbyteros in ordine poſitos curam agere, & aſſiduè in Eccleſia ſtare; & quando Epiſcopi ſui abſentia contigerit, ipſe vice ejus Miſſarum ſolennia celebret, & collectas dicat, vel cui ipſe injunxerit. §. 13. Ad Primicerium pertinent Acolythi, Exorciſtæ, Pſalmiſtæ, atque Lectores: ſignum quoque dandum pro officio Clericorum, pro vitæ honeſtate, & officii meditandi, & peragendi ſolicitè; lectiones, benedictiones, pſalmum, laudes, offertorium, & reſponſoria quis Clericorum dicere debeat. Ordo quoque, & modus pſallendi [o] in Choro pro ſolennitate temporum: ordinatio quoque pro luminaribus deportandis. Si quid etiam neceſſarium eſt pro reparatione Baſilicarum, quæ ſunt in urbe, ipſe denuntiat Sacerdoti: Epiſtolas Epiſcopi pro diebus jejuniorum parochitanis [p] per Oſtiarios ipſe dirigat: Clericos ε, quos delinquere cognoſcit, ipſe diſtringat; quos verò emendare non valet, eorum exceſſus ad agnitionem Epiſcopi deferat: Baſilicanos [q] ipſe conſtituat, & matriculam [r] ipſe diſponat. Quando autem Primicerius abſens eſt, ea, quæ prædicta ſunt, ipſe exquirat, qui ei aut lege [ſ] proximus eſt, aut eruditione ζ. §. 14. Ad Theſaurarium pertinet Baſilicarum, & Oſtiarii ordinatio [t], incenſi præparatio, cura Chriſmatis conficiendi, cura Baptiſterii ordinandi, præparatio luminariorum in ſacrario, & in ſacrificiis [u].

[b] Burch. *l.* 3. *c.* 50. Ivo, *p.* 6. *c.* 20. Pann. *l.* 3. *c.* 41.
[c] *al.* ejiciat.
[d] *al.* vaſa ſuggeſta.
[e] laudis ſacrificium. *orig.*
[f] aquamanilem. *orig.*
[g] *al.* Sacrificium.
[h] *al.* reſponſorium.
[i] Solennitatem. *orig.* & *Pannor.* Solenitatum, *Bur.* & *Ivo.*
[k] Parochitanorum. *orig.*
[l] Parochiam.
[m] Parochitanorum. *orig.*
[n] *al.* & libertatum.
[o] *al.* canendi.
[p] *al.* parochianis.
[q] Baſilicarios.
[r] *al.* matriculas. *orig.* & *manuſc.*
[ſ] loco. *orig.*
[t] reparatio. *orig.*
[u] præparatio ſacrificii. *orig.*

¶ Corr. Rom.] Integra hæc Epiſtola habetur in codice Bibliothecæ Monaſterii Dominicanorum.

α *Clamare.*] In Epiſtola B. Iſidori, & apud Ivonem legitur: *ipſe hortatur orare, ipſe clamat, & pacem ipſe annuntiat.*

β *Parochiarum.*] In Epiſtola legitur, *parochitanorum*, quemadmodum & paulò inferiùs: & vox iſta frequens eſt in antiquis exemplaribus Conciliorum Toletanorum.

γ *Prædicatur.*] Sic emendatum eſt ex manuſcript. Grat. & originali. Anteà legebatur, *prædicantur.*

δ *Archipresbyter.*] Hinc uſque ad verſ. *Ad Primicerium*, non ſunt in ipſa Epiſtola Iſidori, neque in Pannormia, neque apud Burch. & extrà *cap.* 1. *de offic. Archipresbyt.* citatur ex Concilio Toletano.

ε *Clericos.*] In primo Vaticano eſt, *Clericos urbis*, & poſt verbum, *deferat*, additur, *ceteri enim, qui ſunt extra urbem, ad Archidiaconi curam pertinent*, quemadmodum & in nonnullis aliis exemplaribus.

ζ *Eruditione.*] In originali eſt, *eruditione his explendis certus.*

¶ Pith. [1] *Ludifredum.*] Leofredum Cordubenſem Epiſcopum. Vide Ivonem *Epiſt.* 73.

GRATIAN. 2. *Pars.* Ex hac Epiſtola liquet, quid cujuſque officii ſit. Eſt etiam alia diſtinctio Epiſcoporum, Presbyterorum, Diaconorum, quam fecit ita dicens

II. Clemens I. in Epiſtola ſua 3. [c. an. 93. *Româ ad omnes Epiſcopos, &c.*]

Quid ab Epiſcopis, quid à Presbyteris, quid à Diaconis audire oportet.

AUdire [x] Epiſcopum attentiùs oportet, & ab ipſo ſuſcipere doctrinam fidei: monita autem vitæ à Presbyteris inquirere, à Diaconis verò ordinem diſciplinæ.

[x] Anſel. *l.* 7. *cap.* 76. al. 81.

GRATIAN. Sacerdos quoque utrumque humerum orario ambit: Diaconus verò ſiniſtrum tantùm, ut ad miniſterium expeditiùs diſcurrat. Unde

III. In Concilio Toletano IV. *c.* 40. [an. 633. *in Hiſpania.*]

Quare Levita unum tantùm humerum orario ambit.

UNum [y] orarium oportet Levitam geſtare in ſiniſtro humero, propter quòd orat, id eſt, prædicat: dexteram autem partem oportet habere liberam, ut expeditiùs ad miniſterium Sacerdotale diſcurrat.

[y] Anſel. *l.* 7. *c.* 80. al. 86.

GRATIAN. 3. *Pars.* Nunc autem per ſingulos gradus ordine recurrentes; qui ex quibus Ordinibus in quem gradum conſcendere poſſint, qui poſt lapſum valeant reparari, vel qui non; quibus culpis à proprio gradu mereantur dejici; quo accuſante, quibus teſtificantibus poſſint convinci; cujus ſententiâ ſint abſolvendi, vel condemnandi, breviter conſideremus. §. 1. Ac primùm à Pontificali gradu incipientes, qualem oporteat eum eſſe, qui in Epiſcopum eſt ordinandus, diligenter inveſtigemus, Apoſtoli regulam ſecuti, quam in hujuſmodi re Timotheo, & Tito ſcribit, dicens [z] (*Oportet Epiſcopum irreprehenſibilem eſſe:*) id eſt [a] non obnoxium reprehenſioni. Hoc ad Timotheum. Ad Titum [b] autem (*Oportet Epiſcopum ſine crimine eſſe.*) Quod (ut Hieronymus ſcribit ad Oceanum [c]) idem eſt. §. 2. Nomine autem *Criminis* quodlibet peccatum intelligitur: unde in eadem Epiſtola Hieronymus dicit. [Res contra α naturam penè eſt, ut ſine peccato aliquis ſit: ſed talis eligatur, cujus comparatione ceteri grex dicantur.] In Epiſtola verò ad Titum, crimen vocatur criminale peccatum, [d] vel criminalis infamia: unde ibi β legitur. [Crimen eſt querela, id eſt, peccatum accuſatione, & damnatione dignum.] §. 3. Quòd autem ſine criminatione jubetur eſſe, qui in Epiſcopum eligitur; non ante Baptiſma, ſed poſt Baptiſmum intelligendum eſt: ut à tempore videlicet Baptiſmatis nullius criminis conſcientia mentem ejus remordeat γ. §. 4. Criminis autem appellatio aliàs latè patet, complectens omne peccatum, quòd ex deliberatione procedit. Unde Beda δ ſuper Epiſtolam Jacobi [e] [Peccata, quæ ex ignorantia, vel infirmitate humana committuntur, dicit, & præcipit alterutrum confiteri; quia facilè dimittuntur: quæcumque verò fiunt ex deliberatione, non niſi per pœnitentiam.] Hinc etiam Auguſtinus ait: [Nullum peccatum ε eſt adeò veniale, quod non fiat criminale, dum placet.] Aliàs autem ea demum ſignificat, quæ ſemel commiſſa ad damnationem ſufficiunt. §. 5. Multa enim ex deliberatione procedunt: quæ niſi ſæpius iterata, & in conſuetudinem fuerint deducta, quamvis gravent poſt mortem, non tamen æternaliter perdunt: quia etſi quadam ratione crimina appellentur, tamen mortifera, & capitalia non ſunt. Unde Auguſtinus in homilia de igne purgatorio [f], exponens verba Apoſtoli [g]: *Si quis ſuper hoc fundamentum ædificaverit ligna, fœnum, & ſtipulam, &c.* Multi ſunt, qui lectionem iſtam malè intelligentes, falſa ſecuritate decipiuntur: dum credunt, quòd ſi ſupra fundamentum Chriſti capitalia crimina ædificent; peccata ipſa per ignem tranſitorium poſſint purgari; & ipſi poſteà ad vitam perpetuam pervenire. Intellectus iſte, fratres chariſſimi, corrigendus eſt: quia ipſi ſe ſeducunt, qui taliter ſibi blandiuntur. Illo enim tranſitorio igne, de quo dicit Apoſtolus [h], *Ipſe autem ſalvus* [i] *erit, ſic tamen quaſi per ignem*, non capitalia, ſed minuta peccata purgantur: de quibus, etſi non omnia, vel aliqua commemoranda ſunt; ne aliquis ſe inaniter excuſare conetur; & dicat ſe neſcire, quæ ſunt minuta peccata, vel quæ crimina capitalia. §. 6. Et quamvis Apoſtolus capitalia plura commemoraverit; nos tamen, ne deſperationem facere videamur, breviter dicimus, quæ ſunt illa: ſacrilegium, homicidium, adulterium, fornicatio [k], falſum teſtimonium, furtum, rapina, ſuperbia, invidia, avaritia; & ſi longo tempore teneatur, iracundia; & ebrietas, ſi aſſidua ſit; in eorum numerum computantur. Quicumque enim aliquod [l] de iſtis peccatis in ſe dominari cognoverit; niſi dignè ſe emendaverit, & ſi habuerit ſpatium, longo tempore pœnitentiam egerit, & largas eleemoſynas erogaverit & à peccatis ipſis abſtinuerit; illo tranſitorio igne, de quo ait Apoſtolus, purgari non poterit: ſed æterna illum flamma ſine ullo remedio cruciabit. §. 7. Quæ autem ſint minuta peccata, licèt omnibus nota ſint; tamen quia longum eſt, ut omnia replicentur, opus eſt, ut ex eis vel aliqua nominemus. Quoties aliquis in cibo, aut potu plus accipit, quàm neceſſe ſit, ad minuta peccata noverit pertinere: quoties plùs loquitur, quàm oportet; aut plùs tacet, quàm expedit: quoties pauperes importunè petentes exaſperat: quoties cùm ſit ſanus corpore, aliis jejunantibus prandere voluerit, aut ſomno deditus tardiùs ad Eccleſiam ſurgit: quoties, excepto deſiderio filiorum, uxorem ſuam cognoverit: quoties in carcere clauſos, aut in vinculis poſitos tardiùs requiſierit: quoties infirmos tardiùs viſitaverit: ſi diſcordes ad concordiam revocare neglexerit: ſi plùs aut proximum, aut uxorem, aut filium, aut ſervum exaſperaverit, quàm oportet: ſi ampliùs fuerit blanditus, quàm expedit: ſi cuicumque majori perſonæ, aut ex voluntate, aut ex neceſſitate adulari voluerit: ſi pauperibus eſurientibus, nimiùm [m] delicioſa, vel ſumptuoſa convivia ſibi præparaverit: ſi ſe in Eccleſia, aut extra Eccleſiam fabulis otioſis (de quibus in die judicii ratio reddenda eſt) occupaverit: ſi dum incautè juramus, & cùm hoc per aliquam neceſſitatem implere non poterimus, utique perjuramus, & cum omni facilitate, vel temeritate maledicimus, cùm ſcriptum ſit [n]: *Neque maledici regnum Dei poſſidebunt.*

[z] 1. *Tim.* 3.
[a] Ex Gloſſa interlineari ad eum locum.
[b] *cap.* 1.
[c] *Epiſt.* 83. & infrà *eâd. c. primùm.* & in Gloſſ. ordinaria. *ad locum Epiſt. ad Tim.*
[d] In Gloſſ. interlineari. infrà *diſt.* 81. *c. Apoſtolus* 1. *eâd. c. primùm.*
[e] *Jacob. ult.*
[f] *Sermone* 41. de Sanctis, ſive 4. de animab. defunctorum.
[g] 1. *Cor.* 3.
[h] *Ibid.*
[i] Hîc omittuntur aliquot B. Auguſt. verba.
[k] *Vox iſta abeſt ab originali.*
[l] aliqua. *orig.*
[m] *Cibum non dederit, aut nimiùm.* orig.
[n] 1. *Cor.* 6.

¶ Corr. Rom. α *Res contra.*] Sic ferè in Gloſſa ordinaria ad vocem illam: *irreprehenſibilem*; & eſt epitome quædam verborum B. Hieronymi in Epiſtola ad Oceanum, explanantis locum Apoſtoli ad Timotheum, & ad Titum.

β *Unde ibi.*] Id eſt, non apud B. Paulum, ſed in Gloſſa ordinaria, ad locum B. Pauli. Sumpta autem ſententia eſt ex B. Auguſtino *ex Tractatu* 41. *ad c.* 8. *Joannis*: ejuſque verba habentur & apud Bedam ad eumdem B. Pauli locum, & infrà *diſt.* 81. *c. Apoſtolus* 1.

γ *Remordeat.*] Sequebatur in vulgatis: *unde Hieronymus ſcribit in eadem Epiſtola ad Titum:* quæ verba ſunt inducta, quoniam in nullo manuſcripto ſunt inventa: habentur autem infrà *eâd. ante cap. primùm.*

δ *Unde Beda.*] In commentariis ipſius *ad c.* 5. *Epiſtolæ Jacobi*, ad illa verba: *confitemini alterutrum*, ſic legitur: *In hac autem ſententia, illa debet eſſe diſcretio, ut quotidiana leviáque peccata alterutrum coæqualibus confiteamur, eorúmque quotidiana credamus oratione ſalvari: porro gravioris lepræ immunditiam juxta Legem Sacerdoti pandamus, atque ad ejus arbitrium, qualiter, & quanto tempore juſſerit, purificari curemus.*

ε *Nullum peccatum.*] In Gloſſa ordinaria in *cap.* 11. 1. *Corinth.* ad ea verba: *reus erit corporis & ſanguinis Domini*, citatur hæc ſententia ex B. Auguſt. *homil.* 24. *in Joannem*, in hæc verba. *Nullum peccatum veniale eſt, dum placet, quantumcumque parvum: ſicut mortale, ſi verè diſplicet, nullum judicatur.*

IV. *Item* Gregorius I. Dialog. *lib.* 4. *c.* 39. [an. 593. *Romæ.*]

Quæ ſunt venialia peccata, quæ poſt hanc vitam purgantur.

QUalis hinc quiſque egreditur, talis in judicio præſentatur: ſed tamen de quibuſdam levibus culpis eſſe ante judicium purgatorius ignis credendus eſt, pro eo, quod Veritas dicit [o]: *Quia ſi quis in Spiritum Sanctum blaſphemiam dixerit, neque in hoc ſeculo remittetur ei, neque in futuro.* In qua ſententia datur intelligi, quaſdam culpas in hoc ſeculo, quaſdam verò in futuro poſſe laxari. Quod enim de uno negatur, conſequens intellectus patet, quia de quibuſdam conceditur. Sed tamen, ut prædixi, hoc de parvis, minimíſque peccatis fieri poſſe credendum eſt; ſicut eſt aſſiduus otioſus ſermo, immoderatus riſus, vel peccatum curæ familiaris, quæ vix ſine culpa vel ab ipſis agitur, qui culpam qualiter declinare debeant, ſciunt: aut in non gravibus rebus error ignorantiæ, quæ cuncta etiam poſt mortem gravant, ſi adhuc in hac vita poſitis minimè fuerint relaxata.

[o] *Matth.* 12.

V. *Item* Augustinus in libro de vera & falſa pœnitentia, *cap.* 18. [c. an. 428. *in Africa.*]

De eodem. PALEA.

QUi in aliud [p] ſeculum diſtulit fructum converſionis, priùs purgabitur igne purgationis. Hic autem ignis, etſi æternus non ſit, miro tamen modo gravis eſt. Excellit enim omnem pœnam, quam umquam aliquis paſſus eſt in hac vita, vel pati poteſt α.

[p] Infrà *de pœnit. diſt.* 7. *c. ult.* §. 2.

¶ Corr. Rom. α *Vel pati poteſt.*] Hæc verba non ſunt in originali, neque infrà *de pœnit. diſt.* 7. *c. ult.* §. 2. ubi hoc idem recitatur.

GRATIAN. Alias autem ea tantùm delicta ſignificat, quorum eſt perpetua infamia. Unde ſcribit

VI. Hieronymus in eadem Epiſtola ad Titum [q], *c.* 1. [an. 386. *in Palæſtina.*]

[q] In commentariis ad *c.* 1.

A die Baptiſmi ſine crimine debet inveniri, qui in Epiſcopum eſt ordinandus.

PRimùm itaque ſine crimine jubetur eſſe [r] Epiſcopus, quod puto alio verbo ad Timotheum, irreprehenſibilem nominatum, non quòd eo tantùm tempore, quo ordinandus eſt, ſine ullo ſit crimine, & præteritas maculas nova converſatione diluerit: ſed quòd ex eo tempore, quo in Chriſtum renatus eſt, nullâ peccati conſcientiâ remordeatur. Quomodo enim [ſ] poteſt Præſes Eccleſiæ auferre malum de medio ejus, qui in delicto ſimili corruerit? aut qua libertate corripere peccantem poteſt; cùm tacitus ſibi ipſe reſpondeat, eadem admiſiſſe, quæ corripit.

[r] *ſit.* orig.
[ſ] 1. *Cor.* 5.